

M.N.
74315

16217
S. II

Wystawa kilimów

Instytutu Przemysłowego we Lwowie

3—16 Luty 1929

Produkcja kilimów w Polsce wzrasta ilościowo z każdym rokiem, kilimy pozbywane są w dużych ilościach w kraju, w ostatnich zaś latach wzrasta się również eksport zagranicę. Ilościowo więc przemysł kilimkarski rozwija się pomyślnie, faktem jest jednak niezaprzeczonym, że kilimów jakościowo dobrych wyrabiamy w Polsce w stosunku do ogólnych cyfr produkcji stanowczo za mało. Świadczy o tym fakcie zgodna opinia naszych najwybitniejszych artystów-zdobników, lepiej artystycznie uświadomiona publiczność często nie znajduje w produkcji dzisiejszej towaru, któryby ją mógł zadowolić, sprawozdania wreszcie naszych placówek zagranicznych donoszą, że niejednokrotnie tracimy możliwości eksportu, wysyłając towar lichy i nie odpowiadający wymogom artystycznym.

Kilim jakościowo dobry wymaga ścisłego zespolenia kilku zasadniczych czynników, składających się na dobry końcowy rezultat.

Kilim jest dobrym, jeżeli dobre techniczne wykonanie idzie w parze z dobrym rysunkiem i jeżeli kilim jest wykonany z dobrego materiału.

Technicznie dobrze wykonać kilim, znaczy dobrać wzór odpowiadający technice tkaniny kilimowej, starać się w każdej fazie wytwarzania o nienaganne utkanie kilimu, dając mu konieczną spoistość a tem samem i odpowiednią wagę i dbać jednocześnie, aby używać tylko czystej nie przerabianej wełny na wątek i silnej osnowy, wątek zaś sam barwić barwikami trwałymi i niepełznącymi.

Należyty dobór rysunku kilimowego może zagwarantować jedynie ingerencja osoby obznajomionej dokładnie z ogólnymi zasadami kompozycji w dziale przemysłu artystycznego, a specjalnie w dziale tekstylnym, kilimkarskim. Wzór

kilimu uwzględniać musi specyficzną technikę tkania kilimu, przy samym zaś wykonaniu wzoru wymaganem jest posiadanie dużej dozy zdolności wyrozumienia intencji projektodawcy, jak również umiejętności wiernego zamieniania projektu w gotowy produkt.

Wymogi powyższe nie tylko dla kilimu obowiązują, ich walor odnosi się do każdej gałęzi sztuki zdobniczej, taką zaś gałęzią jest wytwarzanie kilimów, o ile nie mają być one produkcją masową, lecz wytworem pod względem techniki materiału i artyzmu wykonania wysoko stojącym.

Instytut rozpoczął przed laty czterema produkcję w swoim warsztacie wzorowym, gromadząc wzory kilimów i otworzywszy w tym samym czasie laboratorium barwienia wełny kilimowej. Zadaniem laboratorium jest nauczanie barwienia wełny barwnikami odpowiednimi, ponieważ tylko nieograniczona możliwość uzyskiwania wszelkich żądanych tonacji barw pozwolić może na niekępowane wypowiedzenie się artysty-zdobnika w projekcie i na wierne odтворzenie projektu w wyrobie.

Zadaniem warsztatu kilimkarskiego i barwierni jest w pierwszym rzędzie nauczanie drogą kursów zawodowych tak techniki kilimkarskiej, jak też umiejętności barwienia. Niemniej jednak jest celem tych pracowni działać propagandowo przez wyrabianie uznania dla dobrego kilimu, drogą wytwarzania wyrobów, co do których Instytut stara się zastosować wedle możliwości najwyższe wymagania pod względem materiału, techniki i wzoru.

W tym miejscu Instytut uważa za stosowne zaznaczyć, że do wyrobu kilimów w jego pracowni używa się wyłącznie wełny względnie włóczki krajowej, przędzonej ręcznie lub maszynowo. Wełna krajowa w porównaniu z wełną zagraniczną nadaje się lepiej od tej ostatniej na kilimy, ponieważ będąc jędrniejszą i ostrzejszą, gwarantuje większą trwałość kilimu, a prócz tego dzięki swej elastyczności nie zbija się na sposób pilśni jak zagraniczna, a tem samem daje żywą i urozmaiconą powierzchnię kilimu. Usilne propagowanie używania wełny krajowej do wyrobu kilimów uważa Instytut za bardzo wskazane ze względów ekonomicznych, w ten sposób mianowicie przeciwdziała się zakupowi wełny obcej, a jednocześnie podnosi wytwórstwo rodzime.

Wystawa obecna stanowi przegląd dorobku Instytutu osiągnięty w pracowniach kilimkarskich, które albo współpracując bezpośrednio z Instytutem, albowiem związane do pewnego stopnia korzystaniem z nauki w warsztacie wzorowym i barwierskim, reprezentują temsamem odbicie starań Instytutu około podniesienia jakościowego produkcji kilimkarskiej.

Wystawa jest wystawą kilimu, nie zaś wystawą wnętrza. — Wnętrza, względnie ich wypełnienie meblami i przedmiotami sztuki stosowanej stanowią jedynie ramy dla wystawionych kilimów. Instytut pragnął mianowicie zaprezentować kilimy nie w sposób zwykle przyjęty, a mianowicie rozwieszając je bez liczenia się z ich właściwościami kompozycyjnymi na ścianach, lecz ukazując ich walory jako rozmaitych możliwych elementów zdobniczych, a jednocześnie sprzętów mieszkaniowych.

Na tem miejscu Instytut poczuwa się do miłego obowiązku podziękowania w pierwszym rzędzie Izbie przemysłowo-handlowej za użyczenie lokalu na wystawę, a dalej wszystkim właścicielom wystawionych kilimów, którzy je na czas wystawy Instytutowi użyczyli. Instytut dziękuje również tym Instytucjom i osobom, które swym bezinteresownym przyczynkiem przez użyczenie garniturów meblowych względnie przedmiotów przemysłu artystycznego, do urzeczywistnienia wystawy się życzliwie przyczynili.

Kilimy oznaczone liczbami porządkowymi od **1 do 42** pochodzą z pracowni **WPani Petzold-Dawidowej**.

Kilimy z liczbami od **43 do 47** z pracowni **WPani Anny Pawlikowskiej**.

Kilimy z liczbami od **48 do 54** z pracowni **WP. Anny Głaczyńskiej**.

Kilimy z liczbami od **55 do 59** pochodzą z pracowni **WP. Marji Engländerówniej**.

Państwowa Szkoła Przemysłowa użyczyła życzliwie do ozdoby wewnątrz eksponatów ceramicznych oznaczonych liczbami od **70 do 84**.

WPani Władysława Kostynowiczowa zezwoliła łaskawie na umieszczenie wyrobów ceramicznych oraz obrazów oznaczonych liczbami od **60 do 69**, będących pracami śp. Kazimierza Kostynowicza.

Magazyn mebli **Braci Siwek** dostarczył na wystawę sypialni, wytwórnia stolarska **WP. W. Sidora** pokoju jadalnego, wytwórnia mebli „Lanus“ **WPana Tadeusza Wierzejskiego** garnituru salonowego, pracownia tapicerska zaś **WPana Leona Matwijowskiego** składanej kanapy-lóżka.

Przeważna ilość kilimów będąc własnością prywatną jest tem samem niesprzedajną, nadzór wystawy jednakowoż udzieli wyjaśnień bliższych odnośnie do ewentualnych zamówień na podstawie wystawionych kilimów, jak również wyjaśnień co do nabycia innych obiektów wystawionych poza kilimami.

